

Metodické vysvetlivky

Štatistický úrad SR vykonáva mesačne konjunkturálne a spotrebiteľské prieskumy zamerané na zhodnotenie súčasnej, ako aj budúcej situácie v ekonomike. Prieskumy vychádzajú z názorov manažérov a spotrebiteľov na aktuálny a budúci vývoj vybraných ekonomických ukazovateľov a sú nenahraditeľným nástrojom na včasné sledovanie ekonomického vývoja. Tieto prieskumy sa uskutočňujú vo všetkých krajinách Európskej únie a sú koordinované a spolufinancované Európskou komisiou. Umožňujú tak porovnanie vývoja ekonomík jednotlivých členských štátov, ako aj Európskej únie ako celku.

V júni 2022 sa prieskumu v priemysle zúčastnilo 758 respondentov, v stavebníctve 394, v obchode 414 a v službách 544 respondentov. Vzorky sú reprezentatívne pre príslušné odvetvia. V prieskume Spotrebiteľský barometer vzorku tvorilo 1200 respondentov vo veku od 16 rokov vyššie.

Pre objektívnejšie posúdenie vývoja sú odpovede z konjunkturálnych prieskumov spracované ako vážený aritmetický priemer. Ako váhy sa použila hodnota stavebnej produkcie, tržieb v priemysle, obchode a službách. Pri hodnotení ukazovateľov z oblasti zamestnanosti je ako váha použitý počet zamestnancov. Vývoj je vyjadrený pomocou konjunkturálneho salda, ktoré predstavuje rozdiel podielu pozitívnych a negatívnych hodnotení v percentách. Výnimku predstavuje saldo zásob hotových výrobkov v priemysle, saldo zásob tovarov v obchode a saldá doterajšej inflácie, očakávanej inflácie a očakávanej nezamestnanosti u spotrebiteľov, ktoré predstavujú rozdiel podielu negatívnych a pozitívnych hodnotení.

Pri spracovaní faktorov obmedzujúcich rast produkcie sú respondenti, ktorí vyznačili viac ako jeden faktor viacnásobne započítavaní do početností jednotlivých faktorov a z tohto dôvodu súčet percentuálneho zastúpenia jednotlivých faktorov presahuje sto percent.

Zložené ukazovatele

Indikátor dôvery v priemysle (ICI) je kompozitný ukazovateľ vypočítaný ako aritmetický priemer konjunkturálnych sáld súčasnej celkovej úrovne objednávok, stavu zásob hotových výrobkov (s opačným znamienkom) a očakávaného objemu priemyselnej produkcie.

Indikátor dôvery v stavebníctve (BCI) je kompozitný ukazovateľ, vypočítaný ako aritmetický priemer konjunkturálnych sáld celkovej úrovne objednávok a očakávanej zamestnanosti.

Indikátor dôvery v obchode (RCI) je kompozitný ukazovateľ, vypočítaný ako aritmetický priemer konjunkturálnych sáld minulých a očakávaných podnikateľských aktivít a stavu zásob tovarov (s opačným znamienkom).

Indikátor dôvery v službách (SCI) je kompozitný ukazovateľ, vypočítaný ako aritmetický priemer konjunkturálnych sáld minulej podnikateľskej situácie, minulého a očakávaného dopytu.

Indikátor spotrebiteľskej dôvery (CCI) je súhrnná charakteristika, približujúca celkovú očakávanú spotrebiteľskú dôveru obyvateľstva. Je vypočítaný ako aritmetický priemer sáld predpokladaného vývoja ekonomiky, nezamestnanosti a predpokladaného vývoja finančnej situácie a úspor vo vlastnej domácnosti, (nezamestnanosť je s opačným znamienkom).

Indikátor ekonomického sentimentu (IES) je zložený ukazovateľ, zobrazujúci aktuálny stav očakávaní účastníkov ekonomického prostredia. Je agregovaný z výsledkov konjunkturálnych prieskumov v priemysle, stavebníctve, obchode, službách a z výsledkov prieskumu o názoroch spotrebiteľov na aktuálnu ekonomickú situáciu. Indikátor ekonomického sentimentu sa počíta ako vážený aritmetický priemer piatich čiastkových indikátorov dôvery podľa vzorca:

IES = a*ICI + b*BCI + c*RCI + d*SCI + e*CCI kde a, b, c, d, e sú váhy

ICI je indikátor dôvery v priemysle s váhou 40%

BCI je indikátor dôvery v stavebníctve s váhou 5%

RCI je indikátor dôvery v obchode s váhou 5%

SCI je indikátor dôvery v službách s váhou 30%

CCI je indikátor spotrebiteľskej dôvery s váhou 20%

Časový rad za Indikátor ekonomického sentimentu je zverejnený od roku 1997. Údaje za chýbajúce roky (1997 až 2001 za služby a 1997 až 1998 za spotrebiteľov) boli pre potreby výpočtu indikátora ekonomického sentimentu retropolované ekonometrickým modelovaním.

Vypočítané hodnoty Indikátora ekonomického sentimentu sú prevedené do formy indexu k základnému obdobiu, ktorým je od januára 2018 **priemer roku 2015**.

Indikátor ekonomického sentimentu, ako aj indikátory dôvery a saldá na republikovej úrovni sú sezónne očistené (s.o.).

Indikátor ekonomického sentimentu a indikátory dôvery v SR

Ekonomická nálada na Slovensku sa po trojmesačnom zlepšovaní v júni medzimesačne opäť zhoršila, sezónne upravený **indikátor ekonomického sentimentu** (IES) klesol o 9,7 bodu. Aktuálna hodnota dosiahla 99,5.

K poklesu dôvery došlo takmer vo všetkých odvetviach, aj u spotrebiteľov. V službách a priemysle klesla až dvojciferné, naopak, v obchode ostala medzimesačne nezmenená. Aktuálna hodnota IES bola pesimistickejšia aj v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka, klesla o 7,5 bodu. Za dlhodobým priemerom zaostávala o 3 body.

Indikátor dôvery v priemysle po sezónnej úprave v júni poklesol o 11,3 percentuálneho bodu (p. b.) na hodnotu -1,3. Vývoj indikátora nepriaznivo ovplyvnil najmä pokles očakávanej produkcie a pokles objednávok. V júni sezónne upravený **indikátor dôvery v stavebníctve** oproti predchádzajúcemu mesiacu klesol o 4,5 bodu na -14 vplyvom nepriaznivejších hodnotení očakávanej zamestnanosti. **Indikátor dôvery v obchode** sa v júni v porovnaní s májom drží na rovnakej úrovni (29). Respondenti pozitívne hodnotili trend podnikateľských aktivít, ale očakávajú nárast cien tovarov. **Sezónne očistený indikátor dôvery v službách** v júni poklesol, jeho hodnota (19) sa v porovnaní s májom znížila o 14,3 p. b. Pokles zapríčinilo zhoršené hodnotenie všetkých troch jeho komponentov.

Spotrebiteľská atmosféra na Slovensku sa v júni zhoršila druhý mesiac po sebe. Oproti predchádzajúcemu mesiacu klesol **indikátor spotrebiteľskej dôvery** (sezónne upravený) o 3,2 bodu na úroveň -27,8, od dlhodobého priemeru sa opäť výraznejšie vzdialil.

Respondenti boli pesimistickejší pri všetkých štyroch zložkách indikátora, pričom najviac sa zvýšili obavy z očakávanej celkovej hospodárskej situácie. Zhoršili sa aj očakávania z vývoja nezamestnanosti, úspor domácností, ako aj predpokladanej finančnej situácie domácností respondentov.

Úroveň indikátora sa výrazne zhoršila aj v porovnaní s predchádzajúcim rokom, jeho hodnota klesla o 9,4 bodu, za dlhodobým priemerom tak zaostával o 8,3 bodu.

Priemysel

Indikátor dôvery v priemysle po sezónnej úprave v júni poklesol o 11,3 p. b. na hodnotu -1,3. Vývoj indikátora nepriaznivo ovplyvnil najmä pokles očakávanej produkcie a pokles objednávok.

Saldo **trendu priemyselnej produkcie** v júni vzrástlo o 25 p. b. na hodnotu 24. Rast bol zaznamenaný najmä vo výrobe počítačov, elektronických a optických výrobkov, dopravných prostriedkov a elektrických zariadení. Naopak, pokles bol zaznamenaný najmä vo výrobe drevených a papierových výrobkov.

Saldo **celkovej úrovne objednávok** pokleslo o 9 p. b. na hodnotu 8. Zhoršenie úrovne objednávok (vážené produkciou) zaznamenali výraznejšie vo výrobe počítačov, elektronických a optických výrobkov; podľa veľkosti v podnikoch s 500 až 999 zamestnancami a podľa regiónov v Trnavskom kraji. Zlepšenie bolo hlavne vo výrobe elektrických zariadení a textilu a odevov.

Saldo **objednávok na export** oproti máju pokleslo o 11 p. b. na hodnotu 10. Zhoršenie úrovne objednávok na export uviedli hlavne vo výrobe počítačov, elektronických a optických výrobkov. Naopak, zlepšenie zaznamenali najmä vo výrobe elektrických zariadení.

Saldo **zásob hotových výrobkov** v priemysle v júni pokleslo o 4 p. b. na hodnotu 17. Znížené zásoby avizujú vo výrobe drevených a papierových výrobkov a farmaceutických výrobkov. Väčšina respondentov považuje stav zásob za primeraný. Rast zásob bol hlavne vo výrobe elektrických zariadení.

Saldo **priemyselnej produkcie na nasledujúce tri mesiace** sa oproti predchádzajúcemu mesiacu znížilo o 29 p. b. na hodnotu 5. Zníženie produkcie očakávajú najmä vo výrobe počítačov, elektronických a optických výrobkov, dopravných prostriedkov a v chemickom priemysle; podľa veľkosti v podnikoch s 500 až 999 zamestnancami a podľa regiónov v Bratislavskom a Trnavskom kraji. Zvýšenie produkcie predpokladajú len vo výrobe textilu a odevov, aj to len mierne.

Saldo očakávaného vývoja **cien priemyselných výrobkov** v júni sa znížilo oproti máju o 5 p. b. na hodnotu 35. So znižovaním cien počítajú najmä vo výrobe potravín, ostatných nekovových výrobkov a kovov a kovových výrobkov. Naopak, so zvyšovaním cien počítajú hlavne v chemickom priemysle a vo výrobe textilu a odevov.

Saldo **zamestnanosti** v júni oproti máju sa zvýšilo o 1 p. b. na hodnotu 15. Zvyšovanie počtu zamestnancov predpokladajú hlavne vo výrobe počítačov, elektronických a optických výrobkov, strojov a zariadení i. n. a farmaceutických výrobkov; podľa veľkosti v podnikoch s 250 až 499 zamestnancami a podľa regiónov hlavne v Trnavskom kraji. Naopak, znižovanie zamestnanosti predpokladajú najmä vo výrobe kovov a kovových výrobkov. So stabilizáciou zamestnanosti počíta 81 % respondentov.

Celkové údaje sú sezónne očistené a údaje podľa odvetví nie sú sezónne očistené, preto môže dôjsť k neštandardnému vývoju v porovnaní týchto ukazovateľov.

Stavebníctvo

V júni sezónne upravený **indikátor dôvery v stavebníctve** oproti predchádzajúcemu mesiacu klesol o 4,5 bodu na -14 vplyvom nepriaznivejších hodnotení očakávanej zamestnanosti. Aktuálny výsledok prevyšuje dlhodobý priemer o 10 bodov.

Indikátor **trendu stavebnej aktivity za posledné tri mesiace** sa v porovnaní so stavom pred mesiacom zhoršil o 11 bodov na hodnotu -8 najmä vplyvom podnikov realizujúcich výstavbu budov. Zníženie stavebnej aktivity zaznamenalo 18 % respondentov, jej zvýšenie uviedlo 15 % a 67 % podnikov ju posudzovalo ako nezmenenú.

Hodnotenie **súčasnej celkovej úrovne objednávok** sa oproti máju zhoršilo o 1 bod na -20 predovšetkým vplyvom podnikov uskutočňujúcich výstavbu budov a špecializované stavebné práce. Za nedostatočnú ju označilo 29 % respondentov, za dostatočnú 66 % a pre 5 % odpovedajúcich bola súčasná úroveň objednávok viac ako dostatočná.

Medzi najvýraznejšie **faktory obmedzujúce v súčasnosti rast stavebnej produkcie** zaradilo 41 % respondentov nedostatok zamestnancov, 34 % finančné obmedzenia, 28 % nedostatočný dopyt, 26 % nedostatok materiálu alebo mechanizmov a 23 % poveternostné podmienky. Respondenti ďalej uvádzajú výrazný nárast cien stavebných materiálov, infláciu, dlhé dodávky materiálov, vojnu na Ukrajine a nedostatok kvalifikovaných pracovníkov. Bariéry rastu v súčasnosti nepociťuje 17 % podnikov.

Očakávania respondentov pri odhadoch vývoja zamestnanosti sa medzimesačne zhoršili, konjunkturálne saldo **očakávaného počtu zamestnancov** sa znížilo o 8 bodov na hodnotu -8. V nasledujúcich troch mesiacoch znižovanie stavu zamestnanosti predpokladá 15 % oslovených, stabilizovaný vývoj uvádza 73 % a so zvyšovaním ráta 12 % podnikov.

Konjunkturálne saldo očakávaných **cien stavebnej produkcie v nasledujúcich troch mesiacoch** sa v porovnaní s májom znížilo o 9 bodov na hodnotu 41. Zníženie cenovej hladiny svojej produkcie očakáva 12 % odpovedajúcich, nad zmenami cien neuvažuje 37 % a ich zvýšenie predpokladá 51 % respondentov.

Obchod

Indikátor dôvery v obchode sa v júni v porovnaní s májom drží na rovnakej úrovni (29). Respondenti pozitívne hodnotili trend podnikateľských aktivít, ale očakávajú nárast cien tovarov.

Názory respondentov na **trend podnikateľských aktivít za posledné tri mesiace** sa naďalej pohybovali v pozitívnom hodnotení. Po očistení údajov od vplyvu sezónnosti saldo (46) stúplo o 4 p. b. Pozitívne hodnotenia (vážené tržbami) prevládali najmä v maloobchode v nešpecializovaných predajniach a maloobchode s pohonnými látkami v špecializovaných predajniach.

Stav **zásob tovarov** (-11) sa udržal na májovej úrovni a 80 % respondentov ich hodnotilo ako primerané sezóne.

Úroveň hodnotenia **požiadaviek na dodávateľov** stúpala a po sezónnom očistení dosiahla hodnotu 48 (zvýšenie o 6 p. b.). Vyššie požiadavky na dodávateľov predpokladali podnikatelia v maloobchode s potravinami, nápojmi a tabakom a v maloobchode v nešpecializovaných predajniach. Na vyrovnannej úrovni sa nachádzali najmä názory respondentov v predajniach motorových vozidiel.

Pri hodnotení **očakávaných podnikateľských aktivít na najbližšie tri mesiace** boli respondenti druhý mesiac po sebe pesimistickí, v dôsledku čoho sa saldo (30) znížilo o 4 p. b., pokles podnikateľských aktivít očakávalo 6 % respondentov. Nárast očakávalo 44 % respondentov, väčšina respondentov (50 %) predpokladala stabilnú situáciu. Pesimistické názory prevládali najviac medzi respondentmi v maloobchode so zariadeniami pre informačné a komunikačné technológie a v oprave motorových vozidiel a predaji dielov.

Očakávania v oblasti **zamestnanosti** sa v júni zlepšili. Sezónne očistené saldo (19) bolo o 3 p. b. vyššie ako minulý mesiac. Očakávaný nárast počtu zamestnancov predpokladalo 22 % respondentov a 72 % neočakávalo zmeny.

Názory na **očakávaný vývoj cien** pokračovali v rastúcom trende. Sezónne očistené saldo (72) sa zvýšilo o 5 p. b. Zvýšenie rastu cien tovarov očakávali respondenti najmä v predajniach dielov a príslušenstva motorových vozidiel. Stabilizované ceny uviedli respondenti najmä v maloobchode s ostatným tovarom pre domácnosť v špecializovaných predajniach.

Služby

Sezónne očistený indikátor dôvery v službách v júni poklesol, jeho hodnota (19) sa v porovnaní s májom znížila o 14,3 p. b. Pokles zapríčinilo zhoršené hodnotenie všetkých troch jeho komponentov: podnikateľskej situácie za posledné tri mesiace, dopytu po službách za posledné tri mesiace aj očakávaného vývoja dopytu po službách v nasledujúcich troch mesiacoch.

Podnikateľská situácia za posledné tri mesiace sa v porovnaní s predchádzajúcim prieskumom zhoršila, konjunkturálne saldo (zo sezónne očistených údajov) kleslo o 16 bodov a dosiahlo úroveň 8 p. b. Zhoršenie uviedlo 15 % respondentov (o 3 p. b. viac ako v máji), 62 % podnikov malo stabilizovaný vývoj (o 10 p. b. viac ako v máji) a zlepšenie podnikateľskej situácie pociťuje 23 % firiem (o 13 p. b. menej ako v máji). Zhoršenie situácie bolo najviac hlásené z oblastí umenie, zábava a rekreácia, informácie a komunikácia a doprava a skladovanie, zatiaľ čo väčšiu spokojnosť vyjadrili respondenti v oblasti ostatné činnosti, finančné a poisťovacie činnosti a ubytovacie a stravovacie služby.

Dopyt po službách za posledné tri mesiace (14) oproti minulému mesiacu klesol o 10 p. b. Znížený dopyt zaznamenali najviac v oblastiach umenie, zábava a rekreácia, informácie a komunikácia a doprava a skladovanie. Zvýšenie dopytu pociťovali najmä v oblasti finančné a poisťovacie služby a ostatné činnosti.

Očakávaný vývoj dopytu po službách v nasledujúcich troch mesiacoch hodnotili respondenti rovnako negatívnejšie, konjunkturálne saldo po očistení od vplyvu sezónnosti (15) kleslo o 13 bodov. Nižší záujem očakávajú vo finančných a poisťovacích službách, umení, zábave a rekreácii, či doprave a skladovaní. Vyšší dopyt predpokladajú v ostatných službách, ubytovacích a stravovacích službách, ako aj v oblastiach informácií a komunikácie a administratívnych a podporných činnostiach.

Počet zamestnancov v posledných troch mesiacoch zvyšovalo 14 % podnikov (-5 p. b. oproti máju), znižovanie uviedlo 33 % firiem (+5 p. b. oproti máju), stabilizovaný vývoj malo 53 % podnikov (medzimesačne nezmenené). Výsledné saldo po očistení od vplyvu sezónnosti (-19) sa oproti minulému mesiacu znížilo o 10 p. b., čo naznačuje zhoršenie situácie v oblasti zamestnanosti. Menej zamestnancov mali najmä v oblastiach doprava a skladovanie a ubytovacie a stravovacie služby. Vyšší počet zamestnancov sa prejavil najmä v oblastiach finančné a poisťovacie služby, umenie, zábava a rekreácia, či administratívne a podporné služby.

Vo vývoji zamestnanosti v nasledujúcich troch mesiacoch je očakávaný stabilný vývoj, nakoľko konjunkturálne saldo (8) ostalo na rovnakej hodnote ako minulý mesiac. Zvyšovať počty zamestnancov plánujú najmä v oblasti ubytovacie a stravovacie služby, či administratívne a podporné služby, naopak, s redukovaným počtom zamestnancov počítajú najmä v ostatných službách a v doprave a skladovaní.

Konjunkturálne saldo očakávaných cien služieb v najbližších troch mesiacoch (25) sa oproti minulému obdobiu znížilo o 1 p. b., pričom o znižovaní cien uvažuje 0 % firiem (pokles o 5 p. b.), so zvyšovaním cien ráta 26 % podnikov (pokles o 5 p. b.) a 73 % firiem predpokladá stabilizovaný vývoj (nárast o 9 p. b.).

Spotrebitelia

Spotrebiteľská atmosféra na Slovensku sa v júni zhoršila druhý mesiac po sebe. Oproti predchádzajúcemu mesiacu klesol **indikátor spotrebiteľskej dôvery** (sezónne upravený) o 3,2 bodu na úroveň -27,8, od dlhodobého priemeru sa opäť výraznejšie vzdialil.

Respondenti boli pesimistickejší pri všetkých štyroch zložkách indikátora, pričom najviac sa zvýšili obavy z očakávanej celkovej hospodárskej situácie. Zhoršili sa aj očakávania z vývoja nezamestnanosti, úspor domácností ako aj predpokladanej finančnej situácie domácností respondentov.

Úroveň indikátora sa výrazne zhoršila aj v porovnaní s predchádzajúcim rokom, jeho hodnota klesla o 9,4 bodu, za dlhodobým priemerom tak zaostával o 8,3 bodu.

Vývoj slovenskej ekonomiky vnímali respondenti v júni menej priaznivo ako v predchádzajúcom mesiaci. Z celkovo dvanástich mesačných sezónne očistených ukazovateľov boli hodnotenia medzimesačne priaznivejšie len pri jednom ukazovateli, aj to len nepatrne, a rovnako pri jednom ukazovateli ostali nezmenené. Zlepšili sa pri **doterajšej finančnej situácii domácností** (o 0,1 bodu) a nezmenené ostali pri **očakávanom vývoji spotrebiteľských cien**. Hodnotenia ostatných ukazovateľov boli pesimistickejšie, pričom najviac sa zhoršili **očakávania celkovej hospodárskej situácie** (o 6,3 bodu). Pomerne výrazne sa zhoršili aj očakávania **vývoja nezamestnanosti** (o 3,4 bodu) a **podmienky na veľké nákupy** (o 3 body). Pesimistickejšie vnímali aj **doterajšiu celkovú hospodársku situáciu** (o 1,9 bodu), **doterajší vývoj spotrebiteľských cien** (o 1,9 bodu), **očakávané úspory domácností** (o 1,7 bodu), **podmienky na sporenie** (o 1,5 bodu), **očakávanú finančnú situáciu domácností** (o 1,4 bodu), **plány domácností na veľké nákupy** (o 1,2 bodu). Nepatrne sa zhoršilo aj posúdenie **bilancie príjmov a výdavkov domácností** (o 0,5 bodu).

Pri hodnotení **vývoja finančnej situácie domácností za posledných 12 mesiacov** zlepšenie svojej finančnej situácie zaznamenalo 10 % respondentov (medzimesačný nárast o 2 p. b.). Naopak, podľa 38 % respondentov sa ich finančná situácia zhoršila (medzimesačný pokles o 2 p. b.) a klesol aj podiel tých, podľa ktorých finančná situácia ich domácností zostala rovnaká, dosiahol 50 % (medzimesačný pokles o 1 p. b.). Dopočet do 100 % v analýze vždy tvoria ambivalentné odpovede neviem posúdiť.

Rovnako ako v predchádzajúcom mesiaci pozitívny **vývoj finančnej situácie domácností v nasledujúcich 12 mesiacoch** očakávalo 7 % respondentov a naopak, negatívny 31 %. Podiel respondentov, podľa ktorých sa ich finančná situácia nezmení tvoril 51 % (medzimesačný nárast o 1 p. b.).

Doterajší vývoj hospodárskej situácie na Slovensku za posledných 12 mesiacov hodnotili pozitívne len 3 % respondentov (medzimesačný nárast o 1 p. b.). Zhoršenie situácie vnímalo 85 %, čo bolo rovnako ako minulý mesiac. Ako nezmenený ho pociťovalo 9 % respondentov (medzimesačný pokles o 2 p. b.).

Podiel respondentov, ktorí veria v pozitívny **vývoj hospodárskej situácie na Slovensku v nasledujúcich 12 mesiacoch**, tvoril 3 % (medzimesačný pokles o 1 p. b.). Rovnako ako

v predchádzajúcom mesiaci 71 % respondentov očakáva negatívny vývoj a podľa 16 % respondentov ostane hospodárska situácia rovnaká (medzimesačný nárast o 1 p. b.).

Pri hodnotení **vývoja spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov** sa ceny výrazne zvýšili podľa 52 % respondentov (medzimesačný nárast o 3 p. b.). Znížil sa podiel tých, podľa ktorých sa ceny stredne zvýšili, predstavovali 29 % (medzimesačný pokles o 1 p. b.) a tých, podľa ktorých sa ceny zvýšili len trochu, tvorili 16 % (medzimesačný pokles o 2 p. b.). Podľa 1 % respondentov sa ceny za posledný rok nezmenili (medzimesačný nárast o 1 p. b.) a rovnako ako minulý mesiac menej ako 1 % respondentov nepocítilo zníženie cien.

S pohľadom **vývoja spotrebiteľských cien na Slovensku v nasledujúcich 12 mesiacoch** 47 % respondentov očakávalo, že sa ceny budú zvyšovať rýchlejšie ako doteraz (medzimesačný pokles o 3 p. b.). Zvyšovanie cien rovnakým tempom ako doteraz očakávalo 29 % respondentov a pomalší rast cien ako doteraz 9 % respondentov (v oboch prípadoch medzimesačný nárast o 2 p. b.). Rovnako ako v predchádzajúcom mesiaci podľa 3 % respondentov ceny ostanú nezmenené a menej ako 1 % respondentov predpokladalo ich zníženie.

Vývoj nezamestnanosti v nasledujúcich 12 mesiacoch vnímali respondenti rovnako ako v predchádzajúcom mesiaci. Jej zníženie očakávalo 11 % respondentov, naopak, jej zvýšenie očakávalo 43 % respondentov a podľa 32 % respondentov sa nezamestnanosť nezmení.

Pri hodnotení **podmienok na veľké nákupy (nábytok, elektrické spotrebiče, elektronika, atď.)** je, rovnako ako minulý mesiac, podľa 10 % respondentov vhodný čas na veľké nákupy. Naopak, 30 % respondentov si nemyslí, že je na veľké nákupy vhodný čas (medzimesačný nárast o 2 p. b.). Neutrálnu odpoveď zvolilo, tak ako minulý mesiac, 47 % respondentov.

Ohľadom **plánov domácností na veľké nákupy** (nábytok, elektrické spotrebiče, elektronika, atď.) očakávalo zvýšenie výdavkov v tomto smere 12 % respondentov (medzimesačný pokles o 2 p. b.). Naproti tomu ich zníženie očakávalo, rovnako ako minulý mesiac, 40 % respondentov. Stabilizovaný vývoj (ani zvýšenie, ani zníženie výdavkov na veľké nákupy) očakávalo 36 % respondentov (medzimesačný nárast o 3 p. b.).

Vhodnosť času na sporenie z pohľadu súčasnej hospodárskej situácie hodnotili respondenti rovnako ako v predchádzajúcom mesiaci. Podľa 20 % respondentov je vhodný čas na sporenie, opačný názor malo 64 % respondentov, podľa nich nie je vhodný čas na sporenie.

Ohľadne **očakávaných úspor domácností** predpokladalo 35 % opýtaných nasporenie nejakých peňazí v nasledujúcich 12 mesiacoch (medzimesačný nárast o 2 p. b.), naproti tomu, 56 % respondentov si nemyslelo, že počas nasledujúceho roka nasporí nejaké peniaze (medzimesačný pokles o 2 p. b.).

Bilancia príjmov a výdavkov domácností bola podľa 44 % respondentov kladná, čo znamená, že dokážu usporiť nejaké finančné prostriedky (medzimesačný pokles o 1 p. b.). Medzimesačne nezmenený ostal podiel tých, ktorí vykázali zápornú bilanciu a ich výdavky presahujú príjmy, tvorili 17 %. Vyrovnanú bilanciu uviedlo 35 % respondentov (medzimesačný pokles o 1 p. b.).

Indikátor ekonomického sentimentu v EÚ a v eurozóne

V júni 2022 klesol indikátor ekonomického sentimentu (IES) v EÚ (-1,7 bodu na 102,5) aj v eurozóne (-1 bod na 104).

V EÚ bol pokles IES v júni spôsobený slabšou dôverou medzi stavebnými manažérmi, spotrebiteľmi a v menšej miere aj manažérmi maloobchodu. V službách sa dôvera znížila len okrajovo a v priemysle zostala vo všeobecnosti stabilná. IES klesol v šiestich najväčších ekonomikách EÚ: dôvera najvýraznejšie klesla v Holandsku (-3,6), ale aj v Nemecku (-1,9), Španielsku (-1,9), Poľsku (-1,5), Francúzsku (-1) a Taliansku (-1).

Po troch mesiacoch poklesu zostala **dôvera v priemysle** vo všeobecnosti stabilná (-0,2). Zatiaľ čo očakávania výroby sa naďalej zhoršovali a klesli na 19-mesačné minimum, manažérske hodnotenie súčasnej úrovne celkových objednávok naďalej zotrváva blízko historických maxím. Zásoby hotových výrobkov boli vyhodnotené ako menej obmedzené, čo môže naznačovať ďalšie zmiernenie prevládajúcich obmedzení ponuky.

Dôvera v služby mierne klesla (-0,4). Kým hodnotenie očakávaného dopytu zo strany manažérov sa výrazne zhoršilo na 14-mesačné minimum, hodnotenie minulého dopytu a minulej podnikateľskej situácie sa v porovnaní s májom zlepšilo.

Ďalší pokles **spotrebiteľskej dôvery** (-1,9) bol výsledkom výrazného zhoršenia všetkých štyroch zložiek. Vyhliadky domácností na ich budúcu finančnú situáciu boli rekordne nízke a hodnotenie ich minulej finančnej situácie kleslo na 9-ročné minimum. Zároveň ich zámery uskutočniť veľké nákupy a ich očakávania týkajúce sa všeobecnej ekonomickej situácie klesli na úroveň, akú sme nevideli od oživenia, ktoré nastalo počas krízy COVID.

Dôvera v maloobchode mierne klesla (-0,8), keďže mierne lepšie hodnotenie minulej podnikateľskej situácie zo strany manažérov len čiastočne kompenzovalo výrazné zhoršenie ich očakávanej podnikateľskej situácie. Objem zásob bol hodnotený ako menej obmedzený.

Poklesla aj **dôvera v stavebníctve** (-2,1) v dôsledku najväčšieho poklesu očakávanej zamestnanosti od mája 2020 a poklesu úrovne objednávok. Podiel stavebných manažérov poukazujúcich na nedostatok pracovnej sily začal mierne klesať, no zostal na historicky vysokej úrovni (28,5 % po 30,6 % v máji). Podiel stavebníkov, ktorí uvádzajú nedostatok materiálu a/alebo vybavenia ako faktor obmedzujúci ich stavebnú činnosť, tiež klesal druhý mesiac po sebe, ale zostal na vysokých 24,3 % po 26,8 % v máji.